

Парле ву српски?

27 сеп, 2016 у Реч дана

Ако сте се некад нашли у друштву у коме се странцима каже „говори српски да те цео свет разуме“, можда вам није пало на памет да та, наизглед, нерезонска опаска испрва није била намењена странцима, већ управо матерњим говорницима. Објашњење за настанак овог израза налазимо у књизи Драгане Мршевић Радовић „Фразеологија и национална култура“ (2008):

Изрека „говори српски да те цео свет разуме“ може само наизглед указивати на митологизацију српског језика или тобожњу препотентност њених говорника: она је уистину само српски еквивалент руског израза *русским языком говорить* и француског *parler français*, у којем је вероватно и настала, и значи „говорити јасно, отворено“, дакле народним језиком који би свима био јасан и разумљив.

ШТА ТРЕБА ЗНАТИ О ГЛАГОЛУ ТРЕБАТИ

пише: проф. др Рада Стијовић ([Институт за српски језик САНУ](#))

Глагол *требати* може бити пунозначан и тада има личне глаголске облике: *требам, требаш, требамо* итд.: „Требају ми твоји савети“; „Пожури, требаш ми“; „Требао му је кишобран“. Овај глагол може бити и непотпуног значења, тада се допуњава другим глаголом, а стоји у трећем лицу једнине, које је одлика безличности (*треба, требало би, требало је*): „Треба да учиш“; „Требало је да пожуримо“; „Требало би да стигнемо на време“.

Погрешно је: „Требаш да учиш“, „Требамо да пожуримо“. Проблем се јавља када се субјекат нађе испред глагола *требати*, а реченица је у прошлом времену или кондиционалу. Ако поштујемо правило о безличности помоћног глагола *требати*, реченица би морала да гласи: „Стигли су сви они који су требало да се такмиче“; „И он би требало да дође“.

Ово је као да смо рекли „Стигли су сви који су морало да дођу“. Реченица се може исправити тако што ће се глагол *требати* пребацити на прво место: „Требало би да и он дође“. Када то није могуће, једино решење је ставити глагол *требати* у лични глаголски облик: „Стигли су сви они који су требали да се такмиче“. Нема потребе круто се држати правила о глаголу *требати*. Много су тежа ова синтаксичка огрешења.